

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Płocku

o wysokość renty inwalidzkiej i rodzinnej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 15 października 2025 r.,

skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 19 czerwca 2024 r., sygn. akt III AUa 135/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej,

**2. zasądza na rzecz radcy prawnego P. J. od Skarbu Państwa -
Sądu Apelacyjnego w Białymstoku kwotę 240 zł (dwieście
czterdzieści złotych) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Białymstoku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 19 czerwca 2024 r., III AUa 135/24, oddalił skargę T. S. o wznowienie postępowania w sprawie III AUa 453/23 zakończonej prawomocnym wyrokiem tegoż Sądu z 7 lutego 2024 r., którym to oddalono jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży z 18 maja 2023 r., III U 455/22, oddalającym jej odwołanie

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 10 sierpnia 2022 r. w przedmiocie ustalenia renty inwalidzkiej i rodzinnej.

Skarżąca zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną i wniosła o przyjęcie jej do rozpoznania powołując się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W ocenie skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd nie rozpatrzył żądania pozwu i przytoczonych okoliczności, zaś orzeczenie zostało wydane sprzecznie z prawem, bez dopuszczenia do rozpoznania dowodów ujawnionych w tym postępowaniu, a mających znaczenie na wysokość świadczenia i prawidłowość naliczania niezgodnego z prawem. Dodatkowo skarżąca zarzuciła rażące naruszenie prawa przez błędne stwierdzenie, iż w skardze o wznowienie miała ustanowionego pełnomocnika. Skarżąca wskazała, że została pozbawiona możliwości obrony swoich praw w postępowaniu apelacyjnym, zatem wystąpiła nieważność postępowania w tym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą istotne okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c.

Tymczasem, pośrednio wskazany i najdalej idący zarzut nieważności postępowania okazał się oczywiście bezpodstawny i chybiony, ponieważ skarżąca

w toku postępowania o wznowienie postępowania była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika z urzędu. Natomiast kwestia pozbawienia możliwości obrony swoich praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. na wcześniejszych etapach postępowania została już wyjaśniona przez Sąd rozpoznający skargę o wznowienie. Wobec zaistnienia materialnej podstawy wznowienia postępowania Sąd Apelacyjny postanowieniem z 25 kwietnia 2024 r. ustanowił skarżącą pełnomocnika z urzędu. Wyjaśnił również, że w świetle art. 412 § 1 k.p.c., istotą wznowionego postępowania nie jest rozpoznanie sprawy po raz kolejny, na nowo, od początku i w pełnym zakresie, lecz ukierunkowanie czynności sądu na wyjaśnienie, czy podana w skardze podstawa wznowienia zaistniała oraz czy miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się natomiast do powołanej przez skarżącą przesłanki przedsądu, jaką jest jej oczywista zasadność, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało

wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przez siebie przesłanki przedsądu. Nie uzasadniła bowiem w stosownym wywodzie, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona, zaś swoje wywody oparła w przeważającej mierze na kontestowaniu ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Celem procedury kasacyjnej nie jest natomiast uzupełnianie materiału dowodowego ani jego ponowna ocena, które usuwają się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. Ponadto sądy nie mają obowiązku uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1997 r., II UKN 45/97, OSNAPIUS 1998 nr 1, poz. 24).

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że w sprawie nie występują powołane przez skarżącą przesłanki przedsądu, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[a.ł]